

OGLAŠAJTE V NAJSTAREJŠEMU SLOVENSKEMU DNEVNIKU V OHIO

Izvršujemo vsakovrstne tiskovine

Domače vesti

V bolnišnici

V Charity bolnišnici se je po dal v svrhu operacije na nogi poznani Mr. John Grozdina iz 1008 E. 63 St. Prijatelj ga lahko obiščejo, mi mu pa želimo skorajšnje okrevanje!

Na počitnice

Danes sta se z letalom podala na dvo-tedenske počitnice Mr. in Mrs. Jerry in Josephine McLaughlin, ki vodita nočni klub na 2122 So. Taylor Rd., Cleveland Heights. Mrs. McLaughlin je hči poznane Mrs. Josephine Seitz na 16213 Waterloo Rd. Želimo jima mnogo zabave in razvedrila!

Iz bolnišnice

Iz bolnišnice se je vrnila na dom Vera Gregorich, hčerka Mr. in Mrs. Gregorich na 19003 Cherokee Ave., kjer jo prijateljice lahko obiščejo.

Redna seja

Nocoj ob osmih se vrši redna seja društva Waterloo Grove, št. 110 WC v čitalniških prostorih Slovenskega delavskega doma na Waterloo Rd. Članice so vabljene, da se gotovo udeležijo, ker se bo ukrepalo o veselici.

Zaroka

Zaročila sta se Mr. Rudy Jakše, sin Mr. in Mrs. Jacob Jakše iz 21550 Ivan Ave. in Miss Lillian Zidra, hčerka Mr. Mike Zidra iz zapadne strani mesta. Poroka se bo vršila 17. aprila. Bilo srečno!

CENE ŽITU IN ŽIVINI SE ZOPET DVIGAJO

CHICAGO, 17. feb.—Pri koncu preteklega tedna so se zopet začele naglo dvigati cene žitu in živini. Pšenica se je podražila do 5 centov pri bušlju, koruza pa 5 do 8 centov.

Bombaž je na newyorški borzi poskočil od \$1 po bali na \$2. V New Yorku se je tudi dvignila cena masla.

Ekonomisti poljedelskega oddelka so opozorili ljudstvo, da cene, ki so pred dvema tednoma naglo padale, ne bodo ostale iste, zaradi pomanjkanja mesa.

Tobak ni potreben za obnovo Evrope, pravi kongresnik

WASHINGTON, 17. feb.—Kongresnik Reid F. Murphy je danes kritiziral program za obnovo zapadne Evrope in izjavil, da je v ta program vključeno preveč popolnoma nepotrebnih in luksuznih stvari.

Murray je izjavil, da ima v prvi vrsti v mislih predlog, da se v Evropo izvozi blizu 2,000,000,000 funtov tobaka v vrednosti \$911,100,000.

"Ko imamo federalne davke na letne dohodke od \$600 bi moralo biti jasno, da bi ne smeli uporabljati denarja za tobak, ki je luksuz in brezpotrebna stvar za druga ljudstva. Mi bi prav gotovo lahko umaknili omejitve pri izvozu semen tobaka, tako da bi druga ljudstva lahko gojila svoje lastne luksuzne izdelke, ako to želijo," je rekel Murray v kongresu.

Ali ste naročnik "Enakopravnosti"? Če ste, ali so Vaši prijatelji in znanci? "Enakopravnost" je potrebna vsaki družini zaradi važnih vesti in vedno aktualnih člankov! Širite "Enakopravnost!"

Wallace je v New Yorku odlično prestal prvo večjo preiskušnjo

Njegov kandidat je z ogromno večino glasov zmagal pri posebnih kongresnih volitvah; demokrat ostal daleč zadaj

NEW YORK, 17. feb.—Kandidat American Labor Party, ki je za predsedniškega kandidata indorsirala Henry A. Wallacea, je danes s polno Wallaceovo podporo izvojeval presenetljivo zmago pri posebnih kongresnih volitvah v Bronzu.

Zmaga Wallaceovega kandidata bo verjetno neprijetno pretresla politike in kandidate, ki so pri teh volitvah prvenstveno hoteli zvedeti, kakšno moč predstavlja Henry A. Wallace kot predsedniški kandidat.

Henry A. Wallace

Kandidat A. L. P. Leo Isacson je dobil 22,697 glasov z vsemi 159-timi volilnimi distrikti v 24-tem Distriktu, kar pomeni, da je dobil več glasov, kakor pa vsi trije proti-kandidati skupaj. Značilno je, da je ta distrikt trdnjava demokratičnega voditelja v Bronzu Edward J. Flynna, ki je bivši državni predsednik demokratske stranke, ki je v volilni kampanji sodelovala z največjo vneto.

Mrs. Roosevelt in župan O'Dwyer sodelovala v kampanji

Wallace-ov kandidat je daleč za seboj pustil demokratskega kandidata Karl Propperja, ki je dobil 12,578 glasov, liberalca Dean Alfongea s 3,840 in republikanskega kandidata Josepha De Nigrisa, ki je dobil le 1,482 glasov.

Ne samo, da je Isacson presentil s svojo visoko zmago, ampak bi že sama tesna zmaga predstavljala veliko presenečenje, kajti že leta in leta so v distriktu bili izvoljeni demokratski kongresniki in za Propperja se je računalo, da bo sigurno zmagal.

Wallace je aktivno sodeloval pri kampanji in je imel govor, s katerim je podprl svojega kandidata. Demokrati so se Wallace-ovemu govoru zoperstavili s tem, da so poslali v volilno kampanjo Mrs. Eleanor Roosevelt in new-yorskega župana Williama O'Dwyera, ki sta imela par volilnih govorov.

Pred volitvami je Isacson izjavil, da bi bil srečen, ako bi dobil 27% glasov, ki so jih kandidati A.L.P. dobili pri kongresnih volitvah leta 1946. Dejansko pa jih je dobil dvakrat več, namreč 56%.

"To je zmaga za Henry A. Wallace-a," pravi Isacson

Isacson je svojo veliko zmago označil za odločno zavrnitev politike Trumanove administracije od strani ljudstva, politike, ki vodi v vojno in pristavil, da njegova zmaga, pomeni "zmago Henry A. Wallace-a, in zmago tretje — ljudske stranke."

Neki ožji sodelovalec Henry A. Wallace-a je izjavil, da mu

"še vedno številke bleščijo pred očmi."

Wallace je danes odprl predsedniško kampanjo na jugu z obtožbami, da tako republikanci kot demokrati redijo inflacijo. Na shodu, ki se je vršil pod pokroviteljstvom ljudske Progressivne stranke, je Wallace izjavil, da obe stranki korakata skupaj z monopolisti v pohodu za najvišjimi profiti in pristavil, da je to pravi vzrok inflacije.

Poraženi kandidati strašijo s "komunistično nevarnostjo"

Wallace je pred kampanjo z nasmehom zavrnil predlog majorja gen. Sumter L. Lowrya, komandanta 51. National Guard divizije, da se politični shod bojkotira. To je obenem bil prvi Wallace-ov govor, s katerim je apeliral za glasove na jugu, odkar je naznanil svojo predsedniško kandidaturo.

Poraženi kandidati so vodili kampanjo z dobro znanim "redčim strašilom".

Flynn je izjavil, da je "komunistična nevarnost v tej deželi daleč večja kot pa večina ljudstva misli."

Poraženi kandidat Alfange pa izjavil, da je "vsled apatije pri posebnih volitvah American Labor Party vrgla v distrikt vso svojo moč."

"Ljudstvo zahteva novo stranko, stranko Wallacea", pravi Baldwin

Volilni manager Henry A. Wallace-a C. B. Baldwin pa je pozdravil izid volitev kot zelo značilen za novembrske volitve.

"To je dokaz, kot je Wallace že mesec govoril, da ljudstvo zahteva novo stranko — tretjo stranko pod vodstvom Henry A. Wallace-a, ki bo za svoj cilj imela dosego miru, varnosti in blagostanja."

"Isacson je zmagal, ker je vodil kampanjo z Wallaceovim programom za razveljavljenje Taft-Hartley-vega zakona, za upostavitve kontrole cen, za razširitev demokratičnih pravic, za konec Trumanove doktrine, za poraz obvezne vojaške službe in proti sedanjim oblikam Marshallovega načrta, kakor tudi s programom polnega podpiranja organizacije Združenih narodov s strani Zedinjenih držav, za dosego progressa doma in miru v inozemstvu," je rekel Baldwin.

Isacson je sedaj drugi kongresnik A. L. P.

Sedanja zmaga Isacsona je ena največjih, kar jih kdajkoli dosegel kakšen kandidat. Pri volitvah leta 1946 je demokrat Benjamin J. Rabin dobil 43% glasovov, kandidat A. L. P. pa 27%. Pri današnjih volitvah pa

je Isacson dobil 56%, demokratski kandidat pa 31%.

Posebne volitve so se vršile, ker je Rabin podal ostavko, ko je bil izvoljen v Državno najvišjo sodnijo.

Isacson, bo postal drugi kongresnik A. L. P. in sicer poleg levčarskega kongresnika Vito Marcantonija.

Volitve so bile prva preiskušnja moči tudi za American Labor Party, kajti nekatere unije so se umaknile, ko je stranka podprla predsedniško kandidaturo Henry A. Wallace-a.

Ker so pri volilni kampanji bili postavljeni jasni in odločni programi, ker se je posebno pazljivo posvetilo Trumanovi notranji in zunanji politiki, so te volitve bile posebno značilne. Nobenega dvoma ni, da je Wallace prodril led in da bo žel še mnoge druge značilne uspehe.

Večina tiska ne podaja nobenih izglede za Wallace-a pri novembrskih volitvah. Toda tudi pri volitvah v 24-tem new-yorskem distriktu je tisk omalovaževal Wallaceovega kandidata. Navzlec strupeni kampanji proti Wallace-u in novemu progresivnemu gibanju, utegne priti da nepričakovanih preseženj tudi pri predsedniških volitvah. Eno je jasno: da so Wallace in progresivno gibanje sila, s katero morajo odslej računati tako demokrati kot republikanci.

ANGLIJA SPREJELA VEČ KOT 250,000 BEGUNCEV

LAKE SUCCESS, N. Y., 17. feb.—Anglija je danes obvestila Združene narode, da v deželo sprejema tedensko 1,200 beguncev.

Svoje poročilo je podala v zvezi z zahtevo, da posamezne države pojasnijo, kaj delajo za begunce v smislu sklepa Generalne skupščine Združenih narodov.

Anglija je tudi sporočila, da tedensko uposljuje v civilnih službah 1,000 bivših članov poljske armade.

Parlamentarni podtajnik Christopher Matweu je izjavil, da se dosedaj nahaja v Angliji 250,000 beguncev in da se niso zaprta vrata za nadaljni dotok beguncev.

Kampanja "Wallace-for-President" bo podvzeta širom celega Ohia

Začasni predsednik Ohijskega štabu se nahajajo trije terenski predstavniki, dočim se bo ostale predstavnike imenovalo v najkrajšem času.

Ohijsko gibanje "Wallace-for-President" bo formalno ustanovljeno na organizacijskem sestanku, ki se bo vršil v Columbusu 7. marca. Prvotno je bilo sklenjeno, da se bo sestanek vršil 22. februarja, toda bil je preložen, ker se je hotelo dobiti večjo udeležbo. Sestanku bodo prisostvovali delegati obstoječih varov, naselbin, in okrajnih Wallaceovih klubov, pa tudi delegati strokovnih unij, civilnih, bratskih in ostalih organizacij, ki so podprle Wallaceovo kandidaturo.

Hahn je preteklega tedna podal ostavko pri CIO-PAC z namenom, da se priključi Wallace-ovim silam. Njegova naloga bo, da kot državni direktor organizacije organizira in razvije wardne in precinkne klube "Wallace-for-President" širom celega Ohia.

Naloga Zahma, ki je bivši izvršni direktor Canton Retail Merchants Boarda, pa bo, da koordinira operacije širom Ohia kot administrativni direktor. V

JUŽNA CAROLINA NAPOVEDALA VOJNO CIVILNIM PRAVICAM

WASHINGTON, 17. feb.—Kongresniki Južne Caroline so danes napovedali uradno vojno Trumanovemu programu za civilne pravice.

Sestotrica kongresnikov so sprejeli resolucijo za ustanovitev strategičnega odbora, ki se bo boril proti Trumanovim predlogom proti diskriminaciji.

Pričakuje se, da bodo tudi kongresniki iz Missisipija sprejeli posebno resolucijo proti programu za civilne pravice, nakar bo objavljen skupni manifest treh južnih držav.

Kongresniki Južne Caroline so izjavili, da so predsednik in demokratski voditelji prezrli "tradicijo in ustanove juga, kakor tudi ustavne predpise suverenih držav."

Program za civilne pravice, kateremu so kongresniki z juga napovedali vojno, vsebuje zakon proti linču, ukidanje poll taxa, zakone proti diskriminaciji in druge predloge, ki bi jamčili osnovne civilne pravice.

Nov grob

ANTON BRODNIK

Včeraj zjutraj ob 5.45 uri je preminil na svojem domu Anton Brodnik, star 52 let, stanujoč na 1105 E. 64 St. Doma je bil iz vasi Kompolje, fara Videm pri Dobrem polju, odkoder je prišel v Ameriko leta 1920. Delal je pri Elwell Parker Co., in je bil član društva Glas clevelandskih delavcev, št. 9 SDZ. Tujak zapušča soprogo Anno, rojeno Zakrajšek, dva sinova, Anthonya ml. in Edwarda, brata Josepha, strica Johna in več drugih sorodnikov, v stari domovini pa tri brate, štiri sestre in več sorodnikov. Pogreb se bo vršil v soboto zjutraj ob 9.30 uri iz Grdinovega pogrebnege zavoda v cerkev sv. Vida in nato na pokopališče Calvary.

ZAMOREC NE MORE NADALJEVATI STUDIJE

MONTGOMERY, Ala., 17. feb.—Državni šolski odbor je danes zavrgel prošnjo zamorca William Bella, ki se je hotel vpisati na alabamsko politehnično šolo, da bi končal studije za arhitekta.

Amerika se ne bi hotela v Palestini zameriti Arabcem

Načrt za delitev Sv. dežele ogrožen, ker se v ozadju nahajajo ameriški oljni interesi in vojaška strategija

LAKE SUCCESS, N. Y., 17. feb.—Večina diplomatov Združenih narodov so prepričani, da bo od Zedinjenih držav odvisno, ako bo ustanovljena vojaška sila Združenih narodov, ki naj bi podprla izvedbo načrta za delitev Svete dežele.

Poleg Sovjetske zveze so Zedinjene države glavni podpiratelj načrta o delitvi in edina dežela, ki lahko v Varnostnem svetu zbere sedem potrebnih glasov za ustanovitev armade Združenih narodov, ali pa za kakršno koli drugo akcijo, ki bi bila predlagana, da se s sedanji-mi nemiri v Palestini preneha.

Varnostni svet bo o tem važnem vprašanju začel razmisljati v prihodnjih dneh.

Palestinska komisija Združenih narodov je zahtevala takojšnjo akcijo s strani Varnostnega sveta, katera akcija naj bi preprečila vojno med Židi in Arabci, ko se bo angleški mandat nad Palestino prenehal s 15. majem.

Stalše Amerike je strogo čuvana tajna

Da-li bodo Zedinjene države podprle apel Palestinske komisije ali pa iskale kakšno drugo manj drastično rešitev, je še vedno strogo čuvana tajna.

Neki odgovorni inozemski diplomat je izjavil, da je državni oddelek odlajšal z idejo, da pošlje načrt za delitev nazaj v Generalno skupščino Združenih narodov z motivacijo, da je neizvedljiv, ker se mu Arabci močno zoperstavljajo. Ako bi se to zgodilo, bi pomenilo največji umik od sklepa, ki ga je sprejelo 57 držav, članice organizacije Združenih narodov.

Akoravno se z ameriške strani ne potrjuje gornje poročilo, odgovorni krogi so izjavili, da ameriške oblasti razmotrivajo o vsaki možni rešitvi tega vprašanja.

Položaj bo prisilil predsednika Trumana, da odloči o najbolj nevarnem diplomatičnem vprašanju v novejši zgodovini Zedinjenih držav. Oči sveta so vprte v Trumana, ki se bori s problemi. Kakor on tako se tudi vsi drugi zavedajo, da ga bo ena ali pa druga stran preklinjala, pa naj odloči tako ali pa onako.

Ameriški oljni interesi ovirajo rešitev humanega vprašanja

Med ostalim se Truman nahaja v nedoumnici glede sledečih vprašanj:

Da se ničesar ne podvzame, ampak pusti Arabce in Zide, naj se borijo. To pomeni daljšo civilno vojno na področju, ki ga Zedinjene države smatrajo za življenjsko važnega pri vprašanju njene varnosti. Smatra se, da je petrolej Srednjega vzhoda neobhodno potreben za uspeh Marshallovega načrta. Z druge strani pa bi ta politika, da se ničesar ne podvzame, povečala nesigurnost na področju, ki je že napeto in omahljivo in ustvarila politični vakuum, ki bi ga lahko izpolnil komunizem. Takšna politika bi bila velik udarec Ameriki.

Daljna možnost je, da se podpre ustanovitev policijske sile Združenih narodov. Toda s tem pa zopet nastane vprašanje, da-li bi v takšno policijsko silo bile vključene čete Sovjetske zve-

ze? Ako bi, bi to pomenilo, da bi Rusija dobila dostop na najbolj važno strateško področje Srednjega vzhoda. Truman mora odločiti, dali bodo Zedinjene države prispevale čete za policijsko silo Združenih narodov.

Končno je še tretja možnost. Da se zahteva revizija načrta za delitev, ali pa odloži izvedbo istega, ki je sedaj določena za ne pozneje kot do 1. oktobra. To pa ne bi bilo popularno, kar se tiče židovskih skupin, posebno, ker se bodo letos vršile volitve. Politični cionizem je bil aktivna mednarodna sila že od leta 1897 in posebno aktiven v Zedinjenih državah in svetovni cionizem smatra glas Amerike v Generalni skupščini Združenih narodov za ameriško obljubo.

V BELGIJI SE TUDI SIRI VAL DELAVSKIH STAVK

BRUSELJ, 17. feb.—Belgijski premier Paul Henry Spaak je danes obtožil komuniste, da so odgovorni za val stavk širom Belgije.

Ameriška "pomoč" Grčiji se bliža eni milijardi

Dežela pa se kljub "pomoči" nahaja v slabšem položaju kot je bila pred enim letom

WASHINGTON, 17. feb.—Ako bo kongres odobril sedanje načrte za nadaljno pomoč grški monarhistični vladi, bo kmalu vkupna vsota, ki so jo Zedinjene države "potopile" v Grčijo, dosegla eno milijardo dolarjev.

Ameriška "pomoč" Grčiji, vključno \$300,000,000 v okviru Trumanove doktrine, že sedaj znaša \$767,000,000. Računa se, da bo v okviru Marshallovega načrta Grčija dobila okrog \$186,000,000 v prvih petnajstih mesecih. Vlada pa bo kmalu zahtevala od kongresa, da odobri dodatno vojaško pomoč, ki bo verjetno presežala \$100,000,000.

Gornje številke so bile razkrite v Trumanovem drugem poročilu kongresu, ki se tiče grškega "pomožnega" programa. Poročilo uradno potrjuje, da je program za Grčijo, ki je bil prvotno zamišljen kot program za ekonomsko obnovo, postal v teku sedem mesecev prvenstveno vojaški program.

Poročilo predsednika Trumana dejansko odkriva, da se je pri samemu začetku program za ekonomsko obnovo popolnoma izjalovil.

Namesto, da bi bil dosežen resničen napredek pri obnovi, grški ekonomski in vojaški položaj je prav tako slab in v nekih primerih celo slabši, kot pa je bil pred enim letom, je med ostalim rečeno v Trumanovem poročilu.

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 3, OHIO
HENDERSON 5311-12

Issued Every Day Except Saturdays, Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES—(CENE NAROČNINI)
By Carrier and Mail in Cleveland and Out of Town:
(Po raznašalcu in po pošti v Clevelandu in izven mesta):
For One Year—(Za eno leto) \$8.50
For Six Months—(Za šest mesecev) 5.00
For Three Months—(Za tri mesece) 3.00

For Canada, Europe and Other Foreign Countries:
(Za Kanado, Evropo in druge inozemske države):
For One Year—(Za eno leto) \$10.00
For Six Months—(Za šest mesecev) 6.00
For Three Months—(Za tri mesece) 3.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

104

KRATKI PREGLED VATIKANSKE KOLABORACIJE

III.

Hitler in Mussolini sta v Španiji spravila na oblast fašističnega diktatorja Franca, ki je začel civilno vojno proti legalno izvoljeni republikanski vladi Španije. Fašist Franco je za časa vojne bil na strani Hitlerja. Z materijalom, četami in bazami je pomagal nacistom v vojni proti zaveznikom.

Preteklega leta je Generalna skupščina Združenih narodov potrdila resolucijo iz leta 1946, ki obsoja Francov fašistični režim in pozivlje članice organizacije, naj umaknejo svoje diplomatske predstavnike iz fašistične Španije.

Toda Vatikan nemoteno in v kljub sklepom Združenih narodov, še naprej podpira Franca, katerega je sveti oče imenoval "dragi sin cerkve."

Ob priliki zadnjih dnevo Hitlerja je španski časopis "Informaciones" z dne 2. maja leta 1945, prevzet od velike žalosti, zapisal, da je "Adolf Hitler, sin katoliške cerkve, umrl, ko je branil krščanstvo."

(Poročila glede samomora Hitlerja niso nikoli bila uradno potrjena. Neke govornice pravijo, da se baje skupaj s svojim zastopnikom Martinom Bormanom nahaja v fašistični Španiji.)

Vatikan je pokazal svoje sovražno stališče napram republikanski vladi, ki si jo je špansko ljudstvo potom svobodnih volitev izvolilo, ko je bila leta 1931 sprejeta nova demokratična španska ustava, ki je jamčila versko svobodo, svobodo, govora, tiska in zborovanja in ločila cerkev od države.

Ker je ta republikanska španska ustava bila posnetek ameriške ustave, so španski škofje 16. avgusta leta 1931 (kot poroča "New York Times" z dne 17. avgusta 1931) poudarili opozorilo papeža Lenoa XIII., po katerem je zmotno verjeti, da lahko katoličani odobravajo razmere v Ameriki.

"Da se dokaže, da to ni tako, je potrebno citati, kaj je papež Leon XIII. rekel škofom in nadškofom Severne Amerike," so izjavili španski duhovniki, ki navajajo sledeče papežev besede:

"Potrebno je, da se razori pogreško tistih, ki mogoče mislijo, da je položaj cerkve v Ameriki ugoden in tudi pogreške tistih, ki verujejo, da je posnetek (princip) ločitve cerkve od države postaven ali pa celo zaželjiv."

Razumljivo je, da je Vatikan s tembolj večjo vneto podpiral fašista Franca, ki je odobril posebne privilegije Vatikanu.

Zmago fašista Franca so španski škofje pozdravili s posebnim manifestom leta 1938. Kot poroča "New York Times" z dne 7. avgusta leta 1938, je španski kardinal Gomma sprejel zagotovila blizu 900 kardinalov, škofov in nadškofov širom sveta, ki odobravajo manifest španskih škofov v prid diktatorju Francu.

Španski kardinal Vidal Barraquer iz Tarragone in škof Vitorie nista hotela podpisati tega manifesta in sta vsled tega bila pognana v begunstvo. (Kardinal je leta 1943 umrl v Švici).

Ko je Franco zavzel Madrid in je s tem njegov položaj bil toliko utrjen, da je mogel v Španiji uvesti fašistični režim, muje sveti oče poslal sledeče sporočilo, s katerim mu čestita na zmagi:

"Z velikim veseljem vas, najdražji sin katoliške Španije, oslavljamo, da bi izrazili naše očetovske čestitke za dar miru in zmage, ki ga je Bog izbral, da krona vaš krščanski pogum ..."

Podpora Vatikanu je Franco plačal na račun španskega ljudstva. Z njegovo zmago je bil ponovno ustanovljen državni budget v znesku 65,000,000, petset za podpiranje cerkve, s posebnimi prispevki za obnovo seminarjev, katoliških čitalnic in cerkev. Veleposelstva in podjetja so bila vrnjena španskim jezuitom, kar pomeni, da so jezuiti zopet dobili eno tretjino vsega španskega bogastva.

(Preden je legalna španska republikanska vlada sprejela novo demokratično ustavo, so španski jezuiti imeli dohodke ne sami pri španski industriji za konserviranje rib, ampak tudi pri dobičkih najbolj razkošnih in dragih nočnih kabaretov.)

V klerikalnem tisku, ki govori o "rdečem" in "črnem" fašizmu se seveda ne bo nikoli obsojalo fašizem v Španiji. Ravno nasprotno. Najbolj vneti sovražniki Sovjetske zveze

Maršal Tito o mednarodnem položaju

Beograd, 9. feb.—(Tanjug)—V svojem večerašnjem govoru ob priliki banketa, ki je bil prirejen v počastitev udeležnikov prvega sestanka udnarikov Ljudske republike Srbije, je maršal Tito govoril o značaju udarniškega dela. Poudaril je, da so bili doseženi pri obnovi in izgradnji Jugoslavije značilni uspehi, za kar se lahko zahvali udarniškem delu.

V zvezi z notranjim položajem, je maršal Tito dejal:

"Res je, da je naša reakcija precej slaba, toda žalost reakcija v inozemstvu je precej močna, ker ima silo v svojih rokah. S sedanjo vojno psihozo nas želijo ovirati in obeshrabititi, da bi nas odvrnili, da ne bi delali tako intenzivno, kot delamo. Toda, obeshrabitili nas ne bodo. To je, tovariši, živčna vojna, to je vstvarjanje vojne psihoze. Mi pravimo, da ne bo vojne, ker je ljudstvo sveta ne želi, ker ljudstvo sveta želi mir in mi ga bomo branili—močni, strnjeni in zedinjeni.

"Toda predno bom dalje govoril o tem podžiganju na vojno, želim spregovoriti par besed glede Marshallovega načrta, ki je tesno povezan z nami. Stalno se trobi in govori o vrednosti tega načrta. Kaj je Marshallov načrt? To je načrt, da se reši ameriško finančno oligarhijo pred krizo, ki je neizogibna in ki se jim vedno bolj bliža. Ameriški finančni krogi želijo naložiti svoje izdelke evropskim državam. Želijo, da bi Evropa postala tržišče za njihove produkte in vir za kopičenje njihovih profitov. Iz teh razlogov tovarne v Evropi ne morejo obratovati brez njihovega pristanka in brez koordinacije z Marshallovim načrtom.

"Marshallov načrt ne pomeni prožanja pomoči francoskemu ljudstvu, niti ne pomeni prožanje pomoči italijanskemu, angleškemu ali pa katerem koli ljudstvu. Pomeni pomoč ameriškim finančnim krogom, tako da bi se izognili takšni katastrofi, s kakšno so bili soočeni leta 1929.

"Marshallov načrt pomeni: Evropski uvoz dolarjev v malih količinah in izvoz dolarjev v velikih količinah iz Evrope. V par besedah to pomeni imperialistično politiko najhujše vrste. Pomeni osvajanje in vladanje nad političnim in ekonomskim življenjem raznih evropskih ljudstev. To je, tovariši, Marshallov načrt.

"Zakaj so se Švica, ki je visoko industrializirana, Švedska, Danska in sedaj Turčija, začele malo obotavljati? Zakaj se ne želijo Marshallovega načrta? Zato, ker se bojijo za svojo industrijo. Zato, ker se bojijo, da bi njihovo industrijo zadušil vpliv dolarja.

"Ena vrsta ljudi je v Evropi—in tudi izven Evrope—ki se nahajajo v službi teh ameriških finančnih magnatov. To so tako zvali desničarski socialisti. Oni so lakajji ameriške reakcije in finančnih magnatov; sluga, ki svojo službo dobro vršijo. Oni so izdajalci delovnega razreda. S pomočjo teh najemnikov ameriški finančniki želijo osedlati evropsko ljudstvo, posebno pa delovno ljudstvo Evrope. Od samega začetka mi smo odklonili "blagoslove" Marshallovega načrta, ker smo vedeli, kaj ta načrt pomeni.

"Osnovni cilj Marshallovega načrta je, da elonomsko in politično zaslužni evropska ljudstva. Mi ne želimo tega suženjstva, ker mi smo se ga že osvobodili enkrat za vselej. Obžalujemo tista ljudstva, ki so hvala izdajstvu, podvrženi temu napadu ameriške finančne oligarhije. Ameriški finančni magnati so dejansko glavni zažugalcji vojne. Oni so, ki ogrožajo mir, ne pa mi, ki gradimo tovarne in obnovljamo vasi in mesta; ne mi, ki obnovljamo in izgrajujemo našo deželo. Mi ne mislimo na vojno. Mi ne želimo vojne. Mi smo proti vojni, ker nas je stala mnogo dragocenih življenj našega ljudstva in strašno razdejaje. Mi vemo, kaj vojna pomeni. Oni pa niso doma izkusili vojne in danes se vsi tisti, ki niso izkusili vojne, igrajo z ognjem.

"Kdo ustanavlja baze v Afriki? Ne mi, ampak ameriška reakcija. Danes, ko je vojna končana in ko tam ni Nemcev, oni gradijo baze. Kdo ustanavlja baze v Grčiji? Kdo kupuje zemljo za baze v Španiji in na Portugalskem? Kdo obkroža mirno ljubne dežele, katero obkrožanje grozi z vojno? Ne mi, ampak oni—ameriški reaktoranci. Oni so, torej zažigalci vojne, oni so največji sovražniki miru.

"Toda oni ne bodo mogli skriti resnice o zlodelih, ki jih delajo. Njihovo ljudstvo bo to spoznalo, in ono to mora spoznati. Ker, ako bodo prezrli te priprave za podžiganje na vojno, bo obstajala vojna nevarnost. Zato bodimo globoko prepričani, da ako storimo vse, kar je v naših močeh, ako dnevno izpostavljamo takšne podžigalec na vojno, ako seznanimo njihovo ljudstvo s to nevarnostjo, vojne ne bo.

"Nikoli ne bodo imeli takšno orožje, da bi bili v stanju tepati in zasluževati ostala ljudstva, ki ljubijo svobodo in svojo deželo. Ljudstva, ki obnovljajo svojo deželo in se bori za mir—se ne more premagati. Ne more se jih premagati posebno zato ne, ker nobeno drugo ljudstvo ne bo šlo proti njim. To je lahko samo želja raznih podžigalcev na vojno.

"Vsa obrekovanja, ki jih mečejo na našo deželo, dolžec nas vmešavanja v zadevo Grčije in namenov, da invadiramo Trst, itd., itd., ne morejo skriti njihove namene. Njihovo ljudstvo mora vedeti, da so to samo obrekovanja, ker mi ne bomo napadli Trsta, niti nas ne more obtožiti položaja v Grčiji, kjer se ljudstvo bori proti svojim zatiralcem in ameriškim okupator-

ju. Mi simpatiziramo z borbo grškega ljudstva. Mi smatramo, da imajo pravico, da se borijo za svojo svobodo.

"Mi želimo mir na naših mejah in mi ne bomo dovolili nikomur, da bi ta mir motil ali pa celo storil en sam korak na naše ozemlje. Toda provokacije grških monarho-fašistov se dogajajo vsakodnevno na mejah Albanije, Bolgarije in v manjšem obsegu na meji Jugoslavije. Baje je Albanija glavni krivec. Jugoslavija ima pogodbo z Albanijo in mi imamo napram nji obvezo—prav tako kot imamo

obvezo napram Bolgariji. Tako stvari stojijo.

"Naša dežela je miroljubna. Našo deželo vodijo ljudje, ki ne mislijo na vojno. Oni mislijo samo, kako bi se zgradilo več kot mogoče, kako bi se produciralo čimveč blaga, čevljev in ostalih potrebščin, kako bi se potom plodonosnega dela ustvarilo boljše življenje. To je, na kar naši voditelji mislijo—ne pa vojna. Istočasno moram poudariti, mi tudi mislimo, kako bomo ojačili našo obrambeno silo, tako da nam ne more nobena provokatorična sila škodovati."

"Društvo "Naša zvezda", ki je podalo igro "Vaška Venera". Program je bil lep in upam, da ste bili vsi zadovoljni. Najlepša vam hvala vsem, ki ste nas obiskali.

Dalje moram sporočiti, da je Frank Drobnič iz 64 ceste in Varian Ave. bil v minulem letu v nadzornem odboru. Pustil nas je vsled dela, ker ni mogel biti na vsaki seji. Rekel mi je: "Veš, Jože, tisto plačo, ki jo imam za dobit, daj za napredni tisk, odnosno v obrambni sklad svobodnega tiska". Ta vsota znaša \$5.

Pa tudi voditelj pogreba pokojne članice Genevofe Blazich, ki je nadomestoval predsednika Frank Viranta, pravi tako: "Kar imam za dobit od pogreba, naj gre za SANS." Ta vsota tudi znaša \$5. Hvala zavednemu soprobru!

Jos. Ban, tajnik društva "Ribnica" SDZ.

Prosjava 21-letnice Čitalnice Slov. delavskega doma

Ob 21-letnici je Franc Jožef poklical "svoje fante" v armado, čitalnica pa kliče na veliko plesno veselico, ki se bo vršila 22. februarja ob 8. uri zvečer v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd. Ves preostanek gre v korist in za razvoj čitalnice same — zatorej vas vabim na veliko udeležbo. Sami veste, da so člani čitalnice vedno na rokah ko gre za stvari naprednega značaja, kot za SANS, obrambo tiska, Prosvetno Matiko in Slovenski delavski dom.

Mimogrede naj omenim, da je ravno ta Slovenski delavski dom na svoji delniški seji odobrila \$500 za obrambo svobodnega tiska. No, saj je vedno stal na strani napredka. Šam tudi dobro napreduje in ker je plačan zmore. V začetku tudi domu ni šlo vse gladko. Imel je dosti nasprotnikov od graditve naprej in to ravno takih ljudi, ki bi sedaj radi uničili naš slovenski svobodni tisk. Vse to težko delo, trud in znoj, ki Gabrovšek kar rad zbasal v svojo skromno bisago materializma. Kaj se je menda res tudi on učil iz Marxovega "Kapitala?"

Nikoli ne bom pozabil, ko so ravno taki junaki na vse grlo kričali ob priliki ustanovitve SNPJ, češ, da se je rodilo mrtvo dete — da ne bo živelo.

Sedaj pa nazaj k čitalnici. Zadnje čase je dobila 26 novih knjig iz Slovenije, vse spisane in tiskane po zadnji vojni. Dobili jih bomo še več. Dobivamo tudi dva časopisa iz domovine. Vabljeni ste torej, da pristopite k vrstam čitalničarjev — članarina je samo 10 centov mesečno.

Sami veste, da vse kar nam je znano iz človeške zgodovine, je ohranjeno v knjigah in vse kar bo bodočnost vedela za nas, se danes zapisuje v knjige. Kdo pa je čuvaj in hranitelj vsega tega? Organizirane in neorganizirane čitalnice po širnem svetu.

Iz vseh teh razlogov se lahko vidi, da vsi, ko količak storili za našo čitalnico v SDD, zaslužijo vse priznanje in čast — kajti vsaka podpora taka ali onaka, je pripomogla do na-

Zahvala društvu "Ribnica" št. 12 SDZ

Well, da ne bode te mislili, da sem vrgel puško v zelnik, da se bodo v zelniku dolgočasi pasli. O, ne! Naše društvo koraka v 36. leto svojega obstanka. Kar leto gre naprej, akoravno smo bili prezrti pri našem lastnem Glasilu in pri lokalnem časopisu, kateri je svoječasno nosil zastavo pri S. D. Zvezi. Prezrlo se nas pa s pripombo, da je bilo prepozno dostavljeno. Dostavljeno pa je bilo v sredo zvečer, moj dopis in oglas pa so seveda dobili v četrtek zjutraj v roke, da bi bil lahko tiskan v petek za 35-letnico našega društva.

Jaz nisem urednik in tudi ne stavec in ne vem kako se posluje. Torej, kar je bilo reklame za naše društvo, se moram zahvaliti listu "Enakopravnost" za izvrstno oglašanje v prid naše proslave 35-letnice, ki se je vršila 8. februarja t. l.

Zahvalo naj sprejmeta tudi pevka zbor "Loška Dolina" in "Slovan", kakor tudi dramsko

grškega ljudstva. Mi smatramo, da imajo pravico, da se borijo za svojo svobodo.

"Mi želimo mir na naših mejah in mi ne bomo dovolili nikomur, da bi ta mir motil ali pa celo storil en sam korak na naše ozemlje. Toda provokacije grških monarho-fašistov se dogajajo vsakodnevno na mejah Albanije, Bolgarije in v manjšem obsegu na meji Jugoslavije. Baje je Albanija glavni krivec. Jugoslavija ima pogodbo z Albanijo in mi imamo napram nji obvezo—prav tako kot imamo

obvezo napram Bolgariji. Tako stvari stojijo.

"Naša dežela je miroljubna. Našo deželo vodijo ljudje, ki ne mislijo na vojno. Oni mislijo samo, kako bi se zgradilo več kot mogoče, kako bi se produciralo čimveč blaga, čevljev in ostalih potrebščin, kako bi se potom plodonosnega dela ustvarilo boljše življenje. To je, na kar naši voditelji mislijo—ne pa vojna. Istočasno moram poudariti, mi tudi mislimo, kako bomo ojačili našo obrambeno silo, tako da nam ne more nobena provokatorična sila škodovati."

"Društvo "Naša zvezda", ki je podalo igro "Vaška Venera". Program je bil lep in upam, da ste bili vsi zadovoljni. Najlepša vam hvala vsem, ki ste nas obiskali.

Dalje moram sporočiti, da je Frank Drobnič iz 64 ceste in Varian Ave. bil v minulem letu v nadzornem odboru. Pustil nas je vsled dela, ker ni mogel biti na vsaki seji. Rekel mi je: "Veš, Jože, tisto plačo, ki jo imam za dobit, daj za napredni tisk, odnosno v obrambni sklad svobodnega tiska". Ta vsota znaša \$5.

Pa tudi voditelj pogreba pokojne članice Genevofe Blazich, ki je nadomestoval predsednika Frank Viranta, pravi tako: "Kar imam za dobit od pogreba, naj gre za SANS." Ta vsota tudi znaša \$5. Hvala zavednemu soprobru!

Jos. Ban, tajnik društva "Ribnica" SDZ.

Prosjava 21-letnice Čitalnice Slov. delavskega doma

Ob 21-letnici je Franc Jožef poklical "svoje fante" v armado, čitalnica pa kliče na veliko plesno veselico, ki se bo vršila 22. februarja ob 8. uri zvečer v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd. Ves preostanek gre v korist in za razvoj čitalnice same — zatorej vas vabim na veliko udeležbo. Sami veste, da so člani čitalnice vedno na rokah ko gre za stvari naprednega značaja, kot za SANS, obrambo tiska, Prosvetno Matiko in Slovenski delavski dom.

Mimogrede naj omenim, da je ravno ta Slovenski delavski dom na svoji delniški seji odobrila \$500 za obrambo svobodnega tiska. No, saj je vedno stal na strani napredka. Šam tudi dobro napreduje in ker je plačan zmore. V začetku tudi domu ni šlo vse gladko. Imel je dosti nasprotnikov od graditve naprej in to ravno takih ljudi, ki bi sedaj radi uničili naš slovenski svobodni tisk. Vse to težko delo, trud in znoj, ki Gabrovšek kar rad zbasal v svojo skromno bisago materializma. Kaj se je menda res tudi on učil iz Marxovega "Kapitala?"

Nikoli ne bom pozabil, ko so ravno taki junaki na vse grlo kričali ob priliki ustanovitve SNPJ, češ, da se je rodilo mrtvo dete — da ne bo živelo.

Sedaj pa nazaj k čitalnici. Zadnje čase je dobila 26 novih knjig iz Slovenije, vse spisane in tiskane po zadnji vojni. Dobili jih bomo še več. Dobivamo tudi dva časopisa iz domovine. Vabljeni ste torej, da pristopite k vrstam čitalničarjev — članarina je samo 10 centov mesečno.

Sami veste, da vse kar nam je znano iz človeške zgodovine, je ohranjeno v knjigah in vse kar bo bodočnost vedela za nas, se danes zapisuje v knjige. Kdo pa je čuvaj in hranitelj vsega tega? Organizirane in neorganizirane čitalnice po širnem svetu.

Iz vseh teh razlogov se lahko vidi, da vsi, ko količak storili za našo čitalnico v SDD, zaslužijo vse priznanje in čast — kajti vsaka podpora taka ali onaka, je pripomogla do na-

UREDNIKOVA POŠTA

Zabava Ženskega kluba

Cleveland, Ohio. — Ženski Odešek kluba Doma zapadnih Slovencev na 6818 Denison Ave. priredi zabavo v nedeljo 22. februarja. Ob 6. uri zvečer se bo začelo kazati slike iz stare domovine. Imele bomo tudi nekaj prizgrika. Ves čisti dobiček smo namenile članice odseka v pomoč stari domovini za šolagimnazijo. Ker je namen priredbe v plemenito svrhu, je cenjeno občinstvo vabljeno, da se udeleži v velikem številu.

Za ženski odešek

Kati Bizaj.

"March of Dimes" Slovenska sekcija

Dodatno so darovali sledeči darovalci: Po \$25: Slov. narod na St. Clair Ave. Po \$10: Društvo Clev. Slovenci, št. 14 SDZ; Društvo Kras št. 8 SDZ; Jugoslovanski del. nar. dom na West Side 130 St.; Community Welfare Club; Mervar's Dry Cleaning Plant; Mr. John Potokar; Pečlarski klub.

Po \$5: Dr. Sv. Jožefa št. 146 KSKJ; Dr. Clev. delavci št. 9, SDZ; Castna Straža SDZ; Dr. Mir št. 10 SDZ; Dr. Kraljice Miru št. 24; Dr. Soča št. 26 SDZ; Dr. Sv. Kristine št. 219 KSKJ; Dr. V. Boj št. 53 SNPJ; Orazem's Confectionery; John Zalar Bakery, Waterloo Rd.; Charles J. Lausche; Frank Laurich, Holmes Ave. Po \$1: Jerry Schuster, po \$3: Mrs. Mary Somrak E. 74 St., po \$2: Mrs. J. Zakrajšek Addison Rd., John Bukovnik.

Po \$1: Joe Somrak, Tracy Ave., John Tomc, Luka Markusic, Dr. Vincent Opaskar.

Skupaj \$170; poprej izkazano \$432 skupaj \$602.

Vsem darovalcem najprisrčnejša hvala.

Prostovoljne doneske se pobira do 20. februarja t. l. in sicer pod naslovom "March of Dimes", Slovenska sekcija 6401 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Odbor.

Zahvala društvu "Ribnica" št. 12 SDZ

Well, da ne bode te mislili, da sem vrgel puško v zelnik, da se bodo v zelniku dolgočasi pasli. O, ne! Naše društvo koraka v 36. leto svojega obstanka. Kar leto gre naprej, akoravno smo bili prezrti pri našem lastnem Glasilu in pri lokalnem časopisu, kateri je svoječasno nosil zastavo pri S. D. Zvezi. Prezrlo se nas pa s pripombo, da je bilo prepozno dostavljeno. Dostavljeno pa je bilo v sredo zvečer, moj dopis in oglas pa so seveda dobili v četrtek zjutraj v roke, da bi bil lahko tiskan v petek za 35-letnico našega društva.

Jaz nisem urednik in tudi ne stavec in ne vem kako se posluje. Torej, kar je bilo reklame za naše društvo, se moram zahvaliti listu "Enakopravnost" za izvrstno oglašanje v prid naše proslave 35-letnice, ki se je vršila 8. februarja t. l.

Zahvalo naj sprejmeta tudi pevka zbor "Loška Dolina" in "Slovan", kakor tudi dramsko

grškega ljudstva. Mi smatramo, da imajo pravico, da se borijo za svojo svobodo.

"Mi želimo mir na naših mejah in mi ne bomo dovolili nikomur, da bi ta mir motil ali pa celo storil en sam korak na naše ozemlje. Toda provokacije grških monarho-fašistov se dogajajo vsakodnevno na mejah Albanije, Bolgarije in v manjšem obsegu na meji Jugoslavije. Baje je Albanija glavni krivec. Jugoslavija ima pogodbo z Albanijo in mi imamo napram nji obvezo—prav tako kot imamo

obvezo napram Bolgariji. Tako stvari stojijo.

"Naša dežela je miroljubna. Našo deželo vodijo ljudje, ki ne mislijo na vojno. Oni mislijo samo, kako bi se zgradilo več kot mogoče, kako bi se produciralo čimveč blaga, čevljev in ostalih potrebščin, kako bi se potom plodonosnega dela ustvarilo boljše življenje. To je, na kar naši voditelji mislijo—ne pa vojna. Istočasno moram poudariti, mi tudi mislimo, kako bomo ojačili našo obrambeno silo, tako da nam ne more nobena provokatorična sila škodovati."

"Društvo "Naša zvezda", ki je podalo igro "Vaška Venera". Program je bil lep in upam, da ste bili vsi zadovoljni. Najlepša vam hvala vsem, ki ste nas obiskali.

Dalje moram sporočiti, da je Frank Drobnič iz 64 ceste in Varian Ave. bil v minulem letu v nadzornem odboru. Pustil nas je vsled dela, ker ni mogel biti na vsaki seji. Rekel mi je: "Veš, Jože, tisto plačo, ki jo imam za dobit, daj za napredni tisk, odnosno v obrambni sklad svobodnega tiska". Ta vsota znaša \$5.

Pa tudi voditelj pogreba pokojne članice Genevofe Blazich, ki je nadomestoval predsednika Frank Viranta, pravi tako: "Kar imam za dobit od pogreba, naj gre za SANS." Ta vsota tudi znaša \$5. Hvala zavednemu soprobru!

Jos. Ban, tajnik društva "Ribnica" SDZ.

Prosjava 21-letnice Čitalnice Slov. delavskega doma

Ob 21-letnici je Franc Jožef poklical "svoje fante" v armado, čitalnica pa kliče na veliko plesno veselico, ki se bo vršila 22. februarja ob 8. uri zvečer v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd. Ves preostanek gre v korist in za razvoj čitalnice same — zatorej vas vabim na veliko udeležbo. Sami veste, da so člani čitalnice vedno na rokah ko gre za stvari naprednega značaja, kot za SANS, obrambo tiska, Prosvetno Matiko in Slovenski delavski dom.

Mimogrede naj omenim, da je ravno ta Slovenski delavski dom na svoji delniški seji odobrila \$500 za obrambo svobodnega tiska. No, saj je vedno stal na strani napredka. Šam tudi dobro napreduje in ker je plačan zmore. V začetku tudi domu ni šlo vse gladko. Imel je dosti nasprotnikov od graditve naprej in to ravno takih ljudi, ki bi sedaj radi uničili naš slovenski svobodni tisk. Vse to težko delo, trud in znoj, ki Gabrovšek kar rad zbasal v svojo skromno bisago materializma. Kaj se je menda res tudi on učil iz Marxovega "Kapitala?"

Nikoli ne bom pozabil, ko so ravno taki junaki na vse grlo kričali ob priliki ustanovitve SNPJ, češ, da se je rodilo mrtvo dete — da ne bo živelo.

Sedaj pa nazaj k čitalnici. Zadnje čase je dobila 26 novih knjig iz Slovenije, vse spisane in tiskane po zadnji vojni. Dobili jih bomo še več. Dobivamo tudi dva časopisa iz domovine. Vabljeni ste torej, da pristopite k vrstam čitalničarjev — članarina je samo 10 centov mesečno.

Sami veste, da vse kar nam je znano iz človeške zgodovine, je ohranjeno v knjigah in vse kar bo bodočnost vedela za nas, se danes zapisuje v knjige. Kdo pa je čuvaj in hranitelj vsega tega? Organizirane in neorganizirane čitalnice po širnem svetu.

Iz vseh teh razlogov se lahko vidi, da vsi, ko količak storili za našo čitalnico v SDD, zaslužijo vse priznanje in čast — kajti vsaka podpora taka ali onaka, je pripomogla do na-

predka. Eni so podpirali direktno, drugi indirektno; in šlo lepo naprej — vsak je svoj zrtvoval — poedinemu in vsi skupaj hvala!

Danes zopet kličem na slovensko plesno veselico. Vabim vse, da pridete skupno z družinami, s prijatelji in znanci. Vsa slovensko čuteča publika, vabljena na lep sestanek prijateljev in ta užitek.

Ko

Lepa Slovenija v slikah in člankih

Savinjske gore s Pece

Gradnja bivaka na Malih podeh pod Skuto

Ljubljanska podružnica PDS je letos v septembru postavila na Podeh pod Skuto v višini 2100 m prvi visokogorski bivač v Savinjskih Alpah, kjer bodo po zimi imele naše gorniške naveze tople zavetišče in oporišče od koder jim bo dosegljiva osrednje gorska rajda za večbarje v snegu in ledu, poleti pa za ture v kopni skali. Od tod je za opremljene gornike v zimskem času lahek sestop skozi Turški žleb na Okrešelj in v Mrzli dol, od koder se s podanokov pno v zrak najlepše stene Grintovcev. Po teh severnih plateh se ni šaril cepin, pozimi se tod čez še ni vzpela gorniška naveza. Tu je svet za mlade plezalce, da se izpopolnijo in usposobijo za alpinistične podvige v domačih in tujih gorovjih.

Bivač ima zaradi snežnih zametov in silnih vetrov v tej višini posebno konstrukcijo sten. Podložen in prevlečen je z aluminijevimi pločevino, vetrnik brani mrzliemu zraku vdor v notranjost, kjer je prostora za 14 ljudi. Pogradi se sklopijo čez dan pod strop in k steni za kuhanje in ogrev pa sta v bivaču pacica na drva in kuhalnik na špirt.

Nošnja konstrukcijskih delov je zahtevala izrednih naporov. Znositi je bilo treba skoraj tri tone materiala na ramah iz Kamniške Bistrice (600 metrov nadmorske višine) na Pode (2100 metrov nadmorske višine) čez Jermenova vrta, Kotličice in Turko goro po eni strani ter čez Kokrsko sedlo, Legarje, Pode in Slene po drugi strani. Dve tretjini materiala so prenesli turisti udarniško do Jermanovih vrat (1884 m), pri čemer je sodelovalo 314 planincev in planink. Od tod naprej pa so morali prejeti gorniki in domačini nosati ter gonjati, ki so vajeni strmine in izpostavljenosti.

Do začetka septembra je bil gradbeni material v glavnem pod Skuto. Prostovoljci so prenesli okoli 500 kg. nosači gorniki in domačini pa 2000 kg

konstrukcijskih delov za bivač, ki je bil postavljen v dneh od 10. do 16. septembra t. l.

Najtežje nošnje so bile opravljene iz zatrepa Bistriške doline, od koder so gorniki prenašali po skrotju in kamsovih stečinah bremena po 40-50 kg naravnost na določeni prostor na Malih Podeh. Za vzpon v tem strmem, odročnem svetu je potreboval nosač gornik 8 do 12 ur trde nošnje iz doline. Nič manj težko in nevarno pot niso opravljali nosači s petmetrskimi bremenami na ramah z Jermenovih vrat čez Kotličice in Turško goro na Pode.

V postavek, na katerem stoji bivač, je vložena 36 m³ skal in lomljenca. Zgradili so ga tovariši in tovarišice s prostovoljnimi delom.

Zamedeni Pbdj odslej ne bodo več tako osamljeni. V divjo snežno samoto, med bleščeče grebene gora, bodo prihajali gorniki, njihove naveze, si bodo utirale nova, še ne hojena pota na zaledenele in razklane vrhove.

(SANS—Chicago)

Sv. gora pri Litiji

Med najmikavejše planinske predele v Zasavju štejejo brez dvoma tudi Sv. goro, še iz turških časov znano pribežališče slovenskega ljudstva, ki je iskalo zavetja pred tujimi napadalci. Ljubezen do naše ožje domovine je gnala zasavske planince, da so zgradili na tej gori prikupno Tomažinovo kočo, ki so se ji obiskovalci množili od tedna do tedna tako, da skoraj ni slovenskega planinca, v čigar srcu Sv. gora s svojo vablivo okolico in gostoljubnimi kmečkimi vasicami, prislonežnimi obnena pobočja, ne bi našla svojega koticika. Podružnica SPD Litija—Zagorje, si je prizadevala, da privabi čim več turistov, Tomažinova kočica je bila vse leto dobro oskrbovana in pripravna tudi za večdnevni oddih.

Vojna se je pričela ravno v času, ko si je svetogorska kočica pridobila ugled, da je bila ena najbolj obiskovanih planinskih koč v Zasavju. Prišel je čas, ko so se borci za svobodo, prav tako kakor slovensko ljudstvo v turških časih, zatekali v sveto-

gorske kraje, oziroma svetogorske gozdove, da od tam okupatorju nudijo odpor. Med boji je bila priljubljena Tomažinova kočica, ki je bila zgrajena z toliko ljubeznijo, požgana, pogorišče pa je bilo nima pričra krvavih borb, ki so bile na pobočjih zasavske Sv. gore. Številni grobovi so pričra neenake borbe, ki je ves čas okupacije z vso srdistostjo vršila ravno v tem predelu. Sv. gora bo v zgodovini narodno-osvobodilne borbe ostala res sveta gora.

Z nastopom svobode je bila obnovljena podružnica PDS Litija—Zagorje s sedežem v Zagorju, ki si je za prvo nalogo zadela obnovev požgane kočice na Sv. gori; že v juniju 1946 je bilo mogoče s pomočjo požrtvovalnega članstva in sindikata rudarjev v Zagorju postaviti na starih temeljih zasilno planinsko zatočišče, ki odtelej nudi izletniku streho in okrepčila.

Da bi bil ta cilj čimprej dosežen, je podružnica PDS v Zagorju sklenila odkupiti pogorišče bivše šole na Sv. gori, kar bi omogočilo naglo postavitev planinskega doma, ker je obstoječe zidovje mogoče vključiti v načrt bodočega doma. Z denarnim kreditom, ki ga je podruž-

nica prejela od Glavnega odbora PDS, smo v septembru 1946 pričeli z obnovitvenimi deli in danes je prva etapa, ki je bila določena v okviru tega kredita, že dovršena. Samo z množičnim udarniškim delom, udarniški prevozi in s požrtvovalnostjo odbora, kakor tudi z izdatno pomočjo sindikata rudarjev v Zagorju je uspelo to veliko delo izvršiti v tako kratkem času.

Ko bo načrt do kraja izvršen, bo dom razpolagal s 14 prostori in statovanjem za oskrbnika. V prvi etapi je bilo izdelanih pet prostorov v pritličju, z ostalim delom bomo nadaljevali v prihodnji pomladi.

Planinski dom na Sv. gori je oskrbovan vse leto, ker je pristop mogoč tudi v zimskem času. Smučarji bodo s hvaležnostjo vključili Sv. goro v svoje izlete. Dostop je mogoč iz več strani, kakor: iz Kresnic, Litije, Save, Zagorja in Izlake. eno ali večdnevni izlet. Podružnica si prizadeva, da bi postojanko z adostno preskrbela z okrepčili; prepričani smo, da se bo krog obiskovalcev Sv. gore razširil, kajti lepota zasavskih vrhov v nobenem letnem času ne izgubi svoje mikavnosti.

(SANS—Chicago)

PRIMORSKE VESTI

(Ljubljana, 30. jan. 1948)

Glas goriške mladine

Delovna mladina goriške pokrajine se je zbrala na svojem veličastnem shodu v Gradiški ob Soči. Z velikim navdušenjem je sprejela resolucijo, s katero obsoja sedanje stanje v Italiji. Hkrati je mladina naslovila poziv, naj se v vsej pokrajini razvije veliko gibanje garibaldinskih predstraž, ki naj povežejo vso mladino v borbi Ljudske demokratične fronte. V tem stavu "garibaldinskih predstraž" se hoče tudi mladina goriške pokrajine organizirano boriti za tovarniške odbore, za agrarno reformo, za demokratizacijo šole ter za reformo kapitalistično gospodarskega ustroja.

Tržaško ljudstvo se organizira

Te dni so bili v okviru Slovensko italijanske antifašistične unije (SIAU) za Tržaško ozemlje štirje ustanovni okrajni kongresi in sicer za prvi okraj v krožku "Perossa" pri St. Vidu, za šesti okraj v "Domu kulture" v Skednjaku, za sedmi okraj pri Sv. Ivanu, za osmi okraj pa v krožku grafikov v ulici Trento. Zbrani delegati, ki predstavljajo enotno ljudsko voljo Trsta, so med drugim zahtevali, da se fašistični zakon o nasilni italianizaciji končno razveljavi kakor je Zavezniška vojaška uprava že pred več nego dvema letoma razveljavila vse fašistične protizidovske zakone.

Kako je z "apolitičnostjo" šolstva

Predstavniki prosvetnih delavcev Enotnih sindikatov v Trstu so se že večkrat obrnili na pristojne oblasti pri Vojaški

upravi, in protestirali proti nepravilnostim, ki se porajajo pri sprejemanju učiteljstva v službo in proti neutemeljenemu odpustu slovenskih učiteljev konec preteklega šolskega leta. Značilno je, da niso oblasti doslej sprejele v službo 12 osnovnošolskih učiteljev in 7 srednješolskih profesorjev - Slovencev, četudi so vsi domačini. Štirim osnovnošolskim učiteljem domačinom pa so te oblasti odklonile celo sprejem njihovih

ZAVAROVALNINO
proti
ognju, tatvini,
avtomobilskim nesrečam
i.t.d.
prekrsbi
JANKO N. ROGELJ
6208 SCHADE AVE.
POKICITE:
ENdicott 0718

TEKOM ČASA,
ko se zobozdravnik Dr. J. V. Zupnik nahaja na St. Clair Ave. in E. 62 St., je okrog 25 drugih zobozdravnikov v tej naselbini prakticalo in se izselilo, dočim se dr. Zupnik še vedno nahaja na svojem mestu.
Ako vam je nemogoče priti v dotiko z vašim zobozdravnikom, vam bo Dr. Zupnik izvršil vsa morebitna popravila na njih delu in ga nadomestil z novim. Vam ni treba imeti določenega dogovora.
Njegov naslov je
DR. J. V. ZUPNIK
6131 ST. CLAIR AVE.
vogal E. 62nd St.; vhod samo na E. 62 St.
Urad je odprt od 9.30 zj. do 8. zv.
Tel.: EN 5013

Zastopniki "Enakopravnosti"

Za st. clairsko okrožje:
JOHN RENKO
1016 E. 76th St.

Za collinwoodsko in euclidsko okrožje:
JOHN STEBLAJ
775 East 236 St.
REdwood 4457

Za newburško okrožje:
FRANK RENKO
11101 Revere Ave.
DIamond 8029

Oblak Mover
Se priporoča, da ga pokličete vsak čas, podnevi ali ponoči. Delo garantirano in hitra postrežba. Obrnite se z vsem zaupanjem na vašega starega znanca
John Oblaka
1146 East 61 Street
HE 2730

prošenj. Tako imamo sedaj v Trstu 23 učiteljev odn. profesorjev domačinov, ki so brez namestitve, četudi imajo strokovno izobrazbo. Pač pa vzbuja med ljudstvom nerazpoloženje okolnost, da nameščajo kot učitelje in profesorje ljudi, ki nimajo nobene strokovne izobrazbe in ki so po poklicu bivši duhovniki, pravniki, inženirji itd. Razen tega niso ti ljudje domačini. Jasno je, da so v ozadju prav grehi politični vzroki, ki zgovorno zavračajo pravljico o "nepolitičnosti" tržaškega šolstva.

Slovenski Doberdob terja svoje pravice

Tudi prebivalci velike kraške slovenske vasi Doberdob so poslali svoje zastopnike h goriškemu prefektu, da ga poučijo glede važnih perečih vprašanj, ki se morajo brez odloga rešiti. Doberdobski zastopniki so predlagali prefektu popravilo cest in vodovoda, ureditev vprašanja otroškega vrta, ki ga ima še zmerom vojska, ter zlasti popolno preosnovo občinskega sveta s slovenskim tajnikom. Tudi so izrazili zastopniki svojo zahtevo, da se jim pošiljajo takšni uradniki, ki so veči tuji jeziki slovenskih občanov t. j. slovenščine, kar velja še v posebni meri za tajnika, ki naj bo domačin.

Stopnjuje se narodnostno zatiranje Slovencev

Na okrajni konferenci Osvobodilne fronte na Opčinah so zbrani aktivisti ugotovili, da se zmerom bolj stopnjuje narodnostno zatiranje ter zastopavljane Slovencev na Tržaškem ozemlju. Anglo-ameriška vojaška uprava vodi do slovenskega prebivalstva sovražno politiko, ki je iz dneva v dan vse bolj očitna. Tudi so izrazili aktivisti svoje ogorčenje zaradi podlega izdajstva pristavev tako zvané "Demokracije", ki se véasu, ko hočejo temne imperijalistične sile pretvoriti Trst v imperialistično vojaško oporišče, v bazo kolonialnega vladstva, zaslužnjujejo tem silam in se obnašajo kakor najponižnejši hlapci. Zaradi tega slovensko ljudstvo Tržaškega ozemlja ne bo trpelo v svoji sredi takšnih izdajalcev, ki jim je osebna korist važnejša nego splošna korist ljudstva in naroda.

Med goriškimi in beneškimi Slovenci

Slovenci v Krminu imajo svoje Prosvetno društvo, pevski zbor, ki šteje 35 pevcev in pevk, in svojo prosvetno knjižnico. Nekateri slovenski starši še niso vpisali svojih otrok v slovensko šolo.

pravlja svoj orkester, ki je že nastopil z lepim uspehom.

V Standrežu je uprizorilo prosvetno društvo "Primorska zvezda" iz Sovodenj Goldonjevo veseloigro "Stric Inta" v treh dejanjih.

Pevci v Rupi se marljivo vadijo. Tudi knjižnica lepo deluje. Prav tako čitalnica. Domača odrska družina se pripravlja za uprizoritev "Učiteljice."

V Doberdubu so pokopali 22-letnega partizanskega borca Marcella Pelicono. Ljudstvo je v velikem številu stopalo v mrtvaškem sprevedu in mu izkazalo zadnjo čast. Dne 25. septembra 1943 je bil ranjen v pljuča ob spopadu z Nemci pri Ajševici. Ohranili mu homo trajen spomin.

Prosvetno društvo "Briški grič" iz Števerjana je gostovalo v Doberdubu z burko, zbornim petjem in glasbenimi točkami. Neki pridigar v Brišcah v Slovenski Benečiji je v svoji pridigi agitiral proti slovenskim knjigam in časopisom. V isti vasi so karabinerji preiskali hišo domačina Birtiča, ki je član Demokratične fronte ter uglede in spoštovan vaščan. Našli niso ničesar. Podoba pa je, da skušajo na ta način sramotiti in kompromitirati ugledne Slovence.

Šentmaverska mladina pri-

1870

1947

NAZNANILO IN ZAHVALA

Globoko potrti in žalosnega srca naznanjamo vsem sorodnikom in prijateljem tužno vest, da je umrl naš ljubljani nepozabni oče

John Jager

Zatisnil je svoje blage oči dne 27. decembra 1947. Pogreb se je vršil 31. decembra iz August F. Svetkovega pogrebnega zavoda na Whitehaven pokopališče, kjer smo ga položili k večnemu počitku v naročje materi zemlji.

Blagopokojnik je bil rojen pred 77 leti na Bizoviku pri Ljubljani.

V dolžnost si štejemo, da se tem potom iskreno zahvalimo vsem onim, ki so položili tako krasne vence cvetja h krsti ljubljene očeta. Ta izraz vaše ljubezni napram njemu nam je bil v veliko tolažbo v dneh žalosti.

Našo globoko zahvalo naj sprejmejo vsi oni, ki so darovali v razne dobrodelne namene.

Srčno zahvalo naj sprejmejo vsi oni, ki so dali svoje avtomobile brezplačno v posluho za spremstvo pri pogrebu.

Hvala vsem, ki so se prišli posloviti od njega, ko je ležal na mrtvaškemu odru ter vsem onim, ki so ga sprejmiili na njegovi zadnji poti na pokopališče.

Našo zahvalo naj sprejme A. F. Svetek pogrebni zavod za vzorno voden pogreb in najboljšo vsestransko posluho. Hvala tudi pogrebcom, ki so nosili krsto.

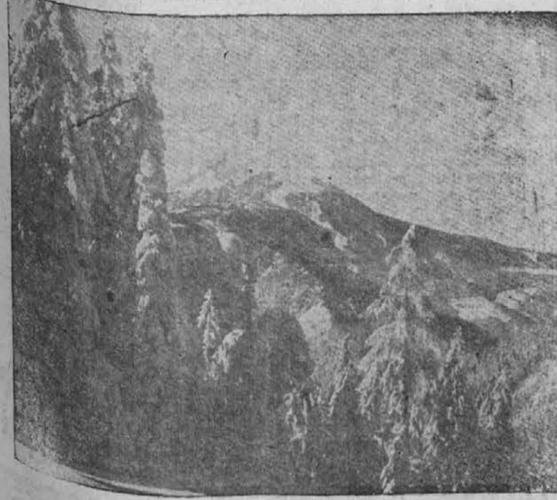
Prav posebno pa se želimo zahvaliti pevcem zbora "Slovan," ki so prišli in zapeli tako v srce segajoče žalne pesmi pokojniku v zadnji pozdrav in slovo.

Končana je Tvoja zemeljska pot, ljubljani oče. Prav ob koncu leta so se Ti iztekle Tvoje ure in prav zadnji dan v letu smo Te položili k večnemu počitku, kjer spiš večno nezdravno spanje. Mi se Te bomo vedno spominjali z ljubeznijo v naših srcih dokler bodo utripala.

Zalujoči ostali:

JOHN, FRED in STANLEY, sinovi
MARY, poročena KRAMER, hčerka
RICHARD, BETTY, DONALD in NORMAN, vnuki
IRENE, SOPHIE in MAE, sinahe
FRANK KRAMER, zet

Cleveland, Ohio, dne 18. februarja 1948.

Peca s Kramarce

MIHAIL ŠOLOHOV
TIHI DON
PRVA KNJIGA

1
Domačija Meleholvljih stoji prav na robu vasi. Vrata živinske staje držijo na sever, k Donu. Komaj dvajset metrov strmega pobočja z apnenčastimi skalami, pokritimi z zelenim mahom in že je nabrežje: biresno bleščeče školjke, sivkast, nagrižen obronek, pokrit s peskom, nekoliko dalje na mogočini, od vetra nakodrani in peneci se Don. Proti vzhodu, za pašniki in plotovi, je hetmanska cesta in pa pusta majna, koder bujno raste od konjskih kopit poteptani trpotec. Na križpotju stoji znamenje; za njim se razprostira stepa, pokrita s prosjono meglico. Na južni strani se vleče greben apnenčaste gore, proti zapadu pa gre cesta, ki razpolovi vas in vodi v nižino.

Po zadnji turški vojski se je bil vrnil na vas kozak Prokofij Melehol. Iz Turčije si je pripeljal ženo — drobno, v veliko ruto ohomotano stvarco. Zakrivala si je obraz in le malokdaj pokazala otožne, divje oči. Njena židana ruta je izdihavala tuje, nepoznane dišave in s svojimi mavrično pisanimi barvami vzbujala nevoščljivost vaščanov. Ugrabljena Turkinja je Prokofija odtujila staršem, pa je stari Melehol kaj kmalu od delil sina. Čez njegov prag pa ni prestopil svoj živ dan; tako ga je užalila Prokofijeva ženitev.

Prokofij se je bil hitro postavil na noge. Tesarji so mu zgradili hišo, sam je napravil stajo za živino in na jesen je že popeljal na novo domačijo ženo-tujko. Ko je šel z njo skozi vas, za visoko dvokolnico, kamor je naložil vse svoje stvari, je stari in mlado drlo na cesto. Kozaki so se skrivaj posmihihali v brado, babe so na glas opravljale, tolpa umazanih kozakov pa se je vreseče podila za vozom. Toda Prokofij je v široko odpetem kozakem kožuhu stopal počasi, kakor po novo zorani brazdi, stiskajoč v krepki šapi drobno ženino zapestje. Uporno je dvignil glavo, pokrito s plavim čopom las, le v grlu ga je davilo in dušilo. Obraz, ki

je bil videti kot okamenel, so mu pokrile potne srage.

Posihmal so Prokofija le poredkokdaj videli na vasi. Tudi na kozakške posvete ni prihajal. Živel je na svoji domačiji ob Donu sam zase kot volk. Čudne govornice so krožile o njem med ljudmi. Fantiči, ki so pasli čredo na vaških pašnikih, so povedali, da so videli na lastne oči, kako je Prokofij ob večerih, ko je zahajalo solnce, nosil ženo v naročju k staritarski gomili. Tam jo je posadil na vrh gomile s hrbtom proti staremu, od vekov izjedemu kamnu, sedel še sam k nji — in tako sta potem dolgo gledala v stepto; vse do tlej, da se je popolnoma znočilo. Nato jo je Prokofij ogrnil s svojo suknjo in spet odnesel v naročju domov. Vaščani so si trli glave, da bi odkrili skrivnosta tega norega početja; klepetanju žensk ni bilo ne konca na kraja. To in ono so čenčali tudi o Prokofijevi ženi. Nekateri so menili, da je nezasišano lepa, drugi spet so trdili prav nasprotno. Stvar se je razčistila, ko je Mavra, žena nekega vpoklicanca in najbolj drzna med vaščankami, odšla k Prokofiju z izgovorom, da potrebuje presnih droži. Medtem ko je šel Prokofij v klet po kravajce, se je Mavra dodobra prepričala, da je Turkinja, ki je omamila Prokofija, ženska, da se je Bog usmilil . . .

Kmalu nato je Mavra vsa rdeča v licu in z razvezano ruto klepetala babnicam, ki so se tlele okrog nje:
— Le kaj je Prokofij, ljube moje, našel na njej lepega? Da bi bila vsaj ženska. Tako pa . . . zadaj nič, spredaj nič. Sramota, vam rečem! Pri nas so že punčre lepše raščene. V pasu je kar preščipnjena, kot osa; pa njene velike, črne oči, s katerimi pobliskuje kot zlodej, Bog mi odpusti! In še noseča je, prisegla bi!

— Noseča? — so zagagale ženske.
— Saj nisem otrok, da bi ne poznala. Tri sem rodila.
— In v lice! Kakšna je?
— V lice? Rumena. Pogled ji je zamračen. Seveda — na tu-

jem ji ni z rožicami poslano. A še nekaj, ljubice moje: ona nosi . . . Prokofijeve hlače.

— Kaaaaj? — . . . So enodušno zavreščale ponesrečene ženske.

— Da, videla sem na lastne oči; hlače nosi, le rdeči našivi manjkajo. Menda mu je vzela one delovne, Obležena je v dolgo krilo, pod njim pa nosi hlače, zatlačene v nogavice. Kar mrz me je stresel, ko sem to zagledala . . .

Šepetaje so govorili na vasi, da je Prokofijeva žena čarovnica. Astahovlja snaha — Astahovi so bili najbližji sosedu Prokofiju — je prisegala, da je videla na drugi dan binkoštnih praznikov Prokofijovo ženo bosno z razpuščenimi lasmi, ko je na njihovem dvorišču molzla kravo. Od tistega dne se je kravi posušilo vime, da ni bilo večje od otroške peščice, ni dajala več mleka in je kmalu zatem poginila.

Tisto leto je živinska kuga strašno razsajala. Na napajališčih ob Donu so bila prodišča dan za dnem pokrita s trupli poginulih krav in telet. Bolezen je prešla tudi na konje, da so se črede v ograjah kar redčile. In prav takrat je šla po cestah in potem čudna govornica . . .

Z vaškega posveta so prišli kozaki k Prokofiju.
— Gospodar je stopil na prag in se priklonil.

— Kaj bo dobrega, gospodje starešine?

Množica se je molče bližala k vratom. Prvi je zavpil nek vinjen starček:

— Svojo čarovnico pripelji! Sodilji jo bomo! . . .

Prokofij je planil v hišo, toda v veži so ga ujeli. Krepko raščen topničar, ki so ga po domače klicali Ljušnjo — Sora je udaril s Prokofijovo glavo ob zid in mu dejal:

— No, le nikari ne tuli! . . .

Tebi ne bo nič hudega, tebi ne, a tvojo babo bom v zemljo zbil. Bolje je, da crkne ona, kakor da bi brez živine šla vsa vas po gobe. No, nikar ne tuli, sicer bom zid s tvojo glavo podrli.

— Na dvorišče jo vrzi, psico! — so mu vpili od vrat.

Nek Prokofijev tovariš iz polka ki je ovil njene lase okrog rog, ji z dlanjo zaprl usta, odprta v krik, in tako zalučal Turkinjo iz veže množici pod noge. Presunljiv krik je prepvtil tuljenje tolpe. Prokofij je pahnil od sebe šestorico kozakov, planil v izbo in pograbil sabljo na steni. Suvaje drug drugega so se kozaki pognali iz veže. Prokofij je zavihlil nad glavo golo, bleščečo sabljo in planil skozi vrata. Množica je vzdrhela in zbežala po dvorišču.

Pri kašči je Prokofij dohvel topničarja Ljušnjo, ki je bil v begu prepočasen, ter ga od zadaj prekal od leve rame do pasu. Kozaki, ki so iz ograje pulili kole, so čez gumno zbežali v stepto.

Čez pol ure se je opogumljena množica zopet približala dvorišču. Dva oglednika sta boječe stopila v vežo. Na kuhinjskem pragu je v mlaki kavi in z glavo vznak ležala Prokofijeva žena. Spačena od bolečine je med stisnjenimi zobmi molela in premikala pregriznjen jezik. Prokofij je s stresočo se glavo in boljšečim pogledom zavijal v ovčji kožuh kepico rdečega, vekačočega mesa: bilo je pred časom rojeno dete.

Prokofijeva žena je umrla še isti dan zvečer. Novorojenčka je iz sočutja vzela k sebi babica, Prokofijeva mati.

Otroka so obložili s segretim otrohi, ga redili s kobiljim mlekom in čez mesec dni, ko so se prepričali, da bo temnopolti Turček ostal pri življenju, so ga odnesli v cerkev in krstili za Panteleja, dedu na čast. Dvanajst let pozneje se je Prokofij vrnil iz ječe. S kratko ostrizeno rdečkasto brado, ki je že začela siveti, in v ruski obleki je bil zelo tuj, nič kaj podoben kozaku. Vzel je sina in odšel na svojo kmetijo.

Pantelej je rastel. Bil je temnopolt in črnih las, po obrazu in po postavi podoben materi. Prokofij ga je oženil s hčerdušno zavreščale ponesrečene ženske.

Od tistih dob se je bila začela križati turška kri s kozakško in v vasi so se pojavili ponosni, divje lepi kozaki Meleholi, ali po domače Turki.

Ko je pokopal očeta, se je Pantelej posvetil gospodarstvu. Na novo je prekril hišo, povečal vrt za pol orala, pozidal novo kaščo in shrambe ter jih pokril s pločevino. Klepar je na gospodarjev ukaz izrezal iz pločevine dva petelina in ju pritrtil na streho kašče. Petelina sta razveseljevala pogled na Meleholjvo domačijo in jo napravljala bahato in ponosno.

Z leti se je Pantelej Prokofijevič precej spremenil . . . Postal je debelejši in malce upogujen, vendar kar lep in stasit stavec. Bil je bolj drobnih kosti in povrhu še šepast — ko je bil mlad, si je pri konjskih dirkah v navzočnosti carja zlomil levo nogo — v levem ušesu je nosil srebrn uhan v obliki polmeseca. Črne lase in brado je ohranil do pozne starosti. V jezici ni poznal meja in gotovo je prav zaradi tega zgodaj ostarela njegova nekoč lepa in zastavna, zdaj pa s pajčevino gub pokrita žena. Njegov starejši sin Petro, ki je bil že oženjen, je spominjal na mater: bil je srednje postave, imel konicast, privihan nos, kostanjeve oči in plave lase. Mlajši, Grigorij, je bil podoben očetu. Čepur šest let mlajši od Petra, je bil vendar prav tak sokolji nos kakor oče; v rahlo nagnjenih očnicah so bleščale mandljeve oči, podočne kosti so silile na ven, in pokrivala jih je temna, napeta koža. Hodil je malce sključen, kakor oče; celo v divjem nasmehu sta si bila slična.

Dunjaška, očetova ljubljena, dekletce velikih oči in dolgih rok, ter Petrova žena Darja z otrokom — to je bila vsa Meleholjva družina.

B. J. RADIO SERVICE
1363 E. 45 St. — HE 3028

SOUND SYSTEM
INDOOR—OUTDOOR

Prvovrstna popravila na vseh vrst radió aparatov

Tubes, Radios, Rec. Players
Vse delo jamčeno

JOS. ŽELE IN SINOVI
POGREBNI ZAVOD

6502 ST. CLAIR AVE. ENdicott 0583
Avtomobili in bolniški voz redno in ob vsaki uri na razpolago.

452 EAST 152nd STREET Tel.: IVanhoe 3118

VAS MUČI
REVMAZEM?

Mi imamo nekaj posebnega proti revmatizmu.

Vprašajte nas. Mandel Drug

slovenska lekarna
15702 Waterloo Rd.

CLEVELAND
JE SLOVENSKA METROPOLA V AMERIKI!

V Clevelandu so naseljeni Slovenci, oziroma Jugoslovani iz vseh delov Slovenije in sploh Jugoslavije. V Clevelandu izhaja slovenski list

Enakopravnost
ki prinaša dnevno zanimive novice iz vseh delov sveta.

Enakopravnost
6231 St. Clair Ave. Cleveland 3, Ohio

Na sivo mračnem nebu so trepetale osamljene zvezde. Izpod oblakov je pihal veter. Nad Donom se je vlekla megla, se usedala na greben apnenčaste gore in se kot siva, brezglava kača spuščala v nižavo. Levo obrežje Dona, sipine, neprehodno bičevje in rosna hosta — vse je plamenelo v mrzlem jutranjem svitu. Na obzorju je, ne da bi vžljo, medlelo sonce.

Na Meleholjvi domačiji se je prvi prebudil Pantelej Prokofijevič. Zapenjajoč si križno vezeno srajco je stopil iz hiše. S travo poraščeno dvorišče je pokrivala srebrna rosa. Šel je v hlev in odvezal živino. Darja je v samem spodnjem krilu tekla mlest krave. Izpod nog ji je brizgala

Razno
2 zaposleni ženski

zveličati dobiti v najem 3 ali 4 sobe v East Clevelandu. Takoj. Imate prvovrstna priporočila.

KE 7696
Veteran
nujno potrebuje v najem hišo ali apartment s 5 ali 6 sobami; najraje na južno-vzhodni strani.

Pokličite MA 1392

KRAŠKA KAMNOSEŠKA
OBRT
15425 WATERLOO ROAD
IVanhoe 2237

Edina slovenska izdelovalnica nagrobnih spomenikov

Zakrajsek Funeral Home, Inc.
6016 ST. CLAIR AVENUE
Tel: ENdicott 3113

LASTNIK PRODAJA — Hiša s 3 spalnicami; "tile" kopalnica, kopalnišče; garaža za 2 avta; gorkota na plin; rekreacijska soba; 2 leti stara. Gesu in Taylor soli. \$17,900; prodaja se tudi novo peč. ledenico sive preproge in razne druge predmete. Sprejme se katerokoli primerno ponudbo. — FA 2076.

HIŠA
Na Tiverton Road, blizu Nottingham Road, med St. Clair Ave. in Euclid Ave. v Clevelandu, za eno družino, tri sobe spodaj in tri spalnice in kopalje zgoraj, klet pod vso hišo, hiša insulirana ter v najboljšem stanju, gretje na plin, (blower tipa) polna in zimska okna in vrata, awningi, garaža z podstrešjem za dva avta, garaža in dovoz cementirana, plinska gorkota v garaži, cena \$15,000.00. Takojšnja selitev, na ogled vsak čas po dogovoru, lastnica prodaja vsled smrti v družini. Zgledite se osebno pri Leopold Kushlan, 6411 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

Razno
CONRAD'S BEVERAGES
10419 Madison Ave., WO 2169
Prosta dostava na dom 3. do 9. zv. Odprto od 9. zv. do 11. zv. Fino domače in drugo najboljšo pivo, ohljsko in kalifornijsko vino, mehke pijače, itd.

Veteran in žena
želita dobiti v najem 3 ali 4 neopremljene sobe. Nujno potrebuje; na vzhodni strani če le mogoče.

RA 2685 — po 7. uri zvečer

Dvojica z otrokom
išče stanovanje s 4 ali 5 sobami; bančni delavec pri South Side Federal Savings & Loan Co.

ON 0273

2 TRGOVINI, 6 stanovanj v 3 različnih hišah; posamezna gorkota; garaže, dober dohodek; izvrsten nakup. Od St. Clair in E. 55 St. Ekskluzivno. Za eno družino, 6 sob, blizu White Motor Co.; se tudi zamenja za 2-družinsko hišo. F. B. ROYAL CO., MA 5833.

SELIMO IN SPRAVIMO VAŠE POHIŠTVO
Naša posebnost je selitev ledenice 17516 WATERLOO RD. KE 5600, če ni odgovora, pokličite PO 3990

rosa na gola meča, a po travni na dvorišču je ostala z njo vidna siva sled.

(Dalje prihoanjič)

Dela za ženske

Stenografka—strojepiska
Za majhen urad; prosta v sredo in soboto popoldne. Tedenska plača \$40.

EN 5088

Ženska za snaženje
2 majhna urada in predvhod 7. zv. do 1. zj. 5 večerov. Plača od ure.

HERTZ DRIVE-UR-SELF STA.
1865 E. 17 St., CH 4400

Stenografka — klerkinja
Prodajni in kreditni oddelek; stalno. Dobra tedenska plača.

The Apex Electrical Mfg. Co.
1070 E. 152 St.

Stenografka
za pisarno v downtownu; 38 ur tedensko. Splošno pisarniško delo, stalna pozicija; dobra plača.

(Fire & Marine Insurance Co.)
Pokličite med 10. in poludne MA 6922

Dekleta
za lahko delo v izdelovalnici. Stalno — dobra plača od ure. Izkušnja ni potrebna.

General Bookbinding Co.
2110 Superior Ave.

DEKLE za splošna dela v pisarni in za tipkanje; mora biti nekoliko večja knjigovodstva. (eno deklet v uradu); 40 ur tedensko. Stalno. Izvrstne delovne razmere. Med 20 in 30 letom starosti. Metal Technics, Inc., 876 E. 72 St., EX 7117.

Dictaphone operatorica
in tajniško delo; mora biti večja in zmnožna dela v prodajnem oddelku. 5 dni tedensko. Prijetne delovne razmere.

The Enamel Products Co.
GL 1313

Zemljišča

LASTNIK PRODAJA — Hiša s 3 spalnicami; "tile" kopalnica, kopalnišče; garaža za 2 avta; gorkota na plin; rekreacijska soba; 2 leti stara. Gesu in Taylor soli. \$17,900; prodaja se tudi novo peč. ledenico sive preproge in razne druge predmete. Sprejme se katerokoli primerno ponudbo. — FA 2076.

HIŠA
Na Tiverton Road, blizu Nottingham Road, med St. Clair Ave. in Euclid Ave. v Clevelandu, za eno družino, tri sobe spodaj in tri spalnice in kopalje zgoraj, klet pod vso hišo, hiša insulirana ter v najboljšem stanju, gretje na plin, (blower tipa) polna in zimska okna in vrata, awningi, garaža z podstrešjem za dva avta, garaža in dovoz cementirana, plinska gorkota v garaži, cena \$15,000.00. Takojšnja selitev, na ogled vsak čas po dogovoru, lastnica prodaja vsled smrti v družini. Zgledite se osebno pri Leopold Kushlan, 6411 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

Razno
CONRAD'S BEVERAGES
10419 Madison Ave., WO 2169
Prosta dostava na dom 3. do 9. zv. Odprto od 9. zv. do 11. zv. Fino domače in drugo najboljšo pivo, ohljsko in kalifornijsko vino, mehke pijače, itd.

Veteran in žena
želita dobiti v najem 3 ali 4 neopremljene sobe. Nujno potrebuje; na vzhodni strani če le mogoče.

RA 2685 — po 7. uri zvečer

Dvojica z otrokom
išče stanovanje s 4 ali 5 sobami; bančni delavec pri South Side Federal Savings & Loan Co.

ON 0273

2 TRGOVINI, 6 stanovanj v 3 različnih hišah; posamezna gorkota; garaže, dober dohodek; izvrsten nakup. Od St. Clair in E. 55 St. Ekskluzivno. Za eno družino, 6 sob, blizu White Motor Co.; se tudi zamenja za 2-družinsko hišo. F. B. ROYAL CO., MA 5833.

SELIMO IN SPRAVIMO VAŠE POHIŠTVO
Naša posebnost je selitev ledenice 17516 WATERLOO RD. KE 5600, če ni odgovora, pokličite PO 3990

Dela za ženske

Hišnica
Stalno delo, dobra tedenska plača. Izkušnja ni potrebna; prosta od nedeljan.

2530 Prospect PR 9638

Stenografka
malo "dictation"; splošno delo v pisarni. Zanimivo delo, dobra plača.

HE 2840

DEKLE za splošna hišna opravila; nekaj "dictation"; prijetne delovne razmere. 37½ ur tedensko. 5 dni tedensko. Stalno delo, dobra začetna plača, z načrtnimi povzemi. American District Telegraph Co. soba 512 Caxton Bldg., 812 Huron Rd.

STENOGRAFKA
Tudi za tipkanje; mora biti pripravljen učiti se dela na mimografranju in varitiper stroju. Downtown; 5-dni tedensko. Stalno delo.

MA 5862

STENOGRAFKA
Splošno delo v uradu; dobra plača; dočnost, prijetne delovne razmere v Rocky River. Tedenska plača.

GAS ATMOSPHERES INC.
LA 7850

IŠČE SE DEKLETA za delo v skladanju (grading); čisto, prijetno delo za živahno in zanesljivo deklet; plača od ure, nadurno delo druge ugodnosti. Zgledite se osebno pri

DAIRYPAK, INC.
5250 Brookpark Rd.

Tajnica za zdravniški urad z znanjem stenografije
Prijetne delovne razmere. Dobra plača. Pokličite

SH 6800

Dekle za splošno delo v pisarni; "switchboard" in tipkanje; dni tedensko. Dobra plača.

FRENCH BAKERY CO.
MA 4909

TIPKARICA — Graduintija; šole; pripravljena učiti se na dictaphone; pripravljivo je za "shorthand" toda ne potrebuje no delo. Prilika za napredovanje. 5 dni tedensko. Zgledite se osebno pri THE UPSON-WALTON CO. 701 Perry Payne Bldg.

Registrirane bolničarke
SEDAJ IMAMO SLUŽBE NA RAZPOLAGU ZA Nadzorstvo in Splošno bolničarsko delo DOBRA PLAČA.

Priglasite se kdajkoli pri Superintendentu za intervju

LODI HOSPITAL
Lodi, Ohio ali pokličite 4521

Dela za moške

KUH
izurjen, ki bi prevzel popolno odgovornost nove, moderne kuhinje, ki je bila pravkar otvorena. Mora biti zanesljiv, zmogljiv in pripravljen. Karl Brown & Co. nial Inn, 15241 Euclid, GL 4841

DOBRI DELAVCI za splošno delo v tovarni; če boste zadovoljni, vas bo premetilo na produktivno delo; dobra prilika za delovanje; zanesljive moške; plača od ure; nadurno delo ter druge ugodnosti. Zgledite se osebno pri DAIRYPAK, INC., 5250 Brookpark Rd.

MAŠINIST
prvovrstni delavec; dobra plača od ure. Delo podnevi.

CLEVELAND HYDRAULIC CO.
2925 E. 55 St.

PORTER
za delo podnevi; izpod 50 let starosti; za splošno snaženje in vsajsko delo. Stalno; dobre delovne razmere. Tedenska plača.

THE BAILEY CO.
Detroit & Warren Rd.

LIVARJI
HEAVY FLOOR
Plača od ure.

THE KILBY MFG. CO.
4623 Lakeside Ave.

TOOL HARDENERS
DOBI DELO; MORA IMETI 5 LET PRAKTIČNE IZKUSNOSTI. PLAČA OD URE.

New Departure Div.
General Motors Corp.
Sandusky, O.

Oglašajte v Enakopravnosti

THE WASTERS By Hustis
AT THE BRIDGE CLUB, SUSIE WASTES TIME AND HOLDS UP EVERYTHING BY GOSSIPING ABOUT ABSENT MEMBERS.
AT HOME, SUSIE WASTES USED COOKING FAT BY THROWING IT DOWN THE DRAIN, WHICH ADDS TO HER PLUMBING BILLS. SHE WASTES CASH, TOO, FOR MEAT DEALERS PAY FOR EACH POUND OF USED COOKING GREASE.